

СПРАВКА

за отразяване на становищата, получени в рамките на обществено обсъждане на проект на Постановление за изменение и допълнение на
Правилника за прилагане на Закона за хората с увреждания
(публикуван за обществено обсъждане в периода 19.05.2022 г. – 20.06.2022 г.)

Участник в общественото обсъждане	Предложение/Мнение	Приема/не приема/ предложението	Мотиви
<p>1. „Артиком“ ЕООД (писмо № 26-00-1427/ 03.06.2022 г.)</p>	<p>Запознавайки се обаче с направените предложения в проекта на ПМС за промени в ППЗХУ, сме озадачени как ще продължаваме занапред да сме в помощ на хората с увреждания, като се запознахме с направените предложения, а именно:</p> <p>- Параграф 3, чл. 68 и Параграф 4, чл. 69, се посочват редът и начинът за издаване на документите от лекари-специалисти, необходими на хората с увреждания да кандидатстват съответно пред НЗОК – за стойности над 1000 лв. и пред РЗОК – за стойности под 1000 лв. Тук веднага възниква първият сериозен проблем и конфликт – никъде не се посочва участието на фирмите, особено тези, предоставящи МИ по „индивидуална изработка“, както беше практиката досега от години, с доста добри резултати. С уважение към лекарите-специалисти ще си позволим да зададем въпроса – как те ще са запознати с детайлите на такъв тип изделия по „индивидуална изработка“ – обувки, стелки, протези, ортези и други, и дали посочените от тях МИ в Бланката ЛКК (приложена по-долу в проекта) медицински изделия от утвърдената Спецификация, ще отговаря на нуждите на хората с увреждания?</p> <p>Все пак говорим за изделия, предоставяни „извън болничната помощ“, т.е. извън компетенцията на лекарите-специалисти. Досега участието на фирмите, които предоставяха документи за вида изделие, за неговата изработка и материали във вида на Протокол от производител, Спецификация за ремонт или Задание, беше полезна, както за последващия контрол по предаденото изделие, така и беше свързано със спецификата на индивидуалния ортопедичен проблем на хората, а те наистина са „индивидуални“. Освен това спецификата на използваните</p>	<p>1. Не се приема.</p>	<p>1. Съгласно действащия понастоящем Правилник за прилагане на Закона за хората с увреждания, в Приложение № 2 към чл. 68, ал. 1 „Медицински условия, експлоатационни срокове и необходими медицински документи за помощните средства, приспособления, съоръжения и медицинските изделия, за които хората с увреждания ползват целева помощ“, за тези от тях, които се изработват по поръчка се изисква „Писмено задание на квалифициран медицински специалист или на лице с подходяща професионална квалификация, с което се определят специфичните проектни характеристики на изделието и предназначението му за употреба от конкретен пациент, за което той носи отговорност, съгласно § 1, т. 23 от допълнителните разпоредби на Закона за медицинските изделия.“</p> <p>Горният текст присъства в Правилника за прилагане на Закона за хората с увреждания, тъй като в практиката се оказва, че някои ЛКК и още повече ТЕЛК не разполагат със специалисти с</p>

<p>материали вече не са такива, каквито са отпреди десетки години, откогато е одобрената Спецификация и посочването на вид МИ, несъобразено със спецификата му на изработка, не е сериозен тип отношение към хора с увреждания.</p> <p>Ще ви дадем един обикновен пример – на пациент, страдащ от диабетна полиневропатия е ампутирано едното ходило до средата, и съответно водещата диагноза в документа ЛКК ще бъде диабетна полиневропатия и ще бъдат посочени ортопедични обувки за диабетно стъпало от утвърдената спецификация. На практика обаче това не е изпълнимо, тъй като пациентът има реална нужда от апарат обувка за ампутираното стъпало и допълнителен чифт обувки, в които да поставя апарат обувката, за да може да се придвижва нормално, а нали това е целта? В същото време при подобна ампутация например само малка част от ходилото, например само пръсти, е възможна изработка на обувки за диабетно ходило, но ако е посочена водеща диагноза в ЛКК-то ампутация и оттам съответно апарат обувка, но тогава имаме същия проблем.</p> <p>Друг пример – при пациент с „водещо заболяване“ в ЛКК скъсяване на един от крайниците със 7 см, но същевременно са налични и големи деформации на същото ходило (непозволяващи нормални обувки), ще бъде записано в ЛКК като становище – Ортопедични обувки със скъсяване над 5 см по точката от Спецификацията, но това отново води до сериозно разминаване за вида индивидуално изделие, защото тук ще е необходимо изделие от типа Ортопедични обувки с корково легло с продължение. Отново да припомним, че визираме МИ от извънболничната помощ.</p> <p>Много често деформациите на ходилата на много пациенти – дали вродени или придобити впоследствие, се подценява като водеща диагноза и тогава лекарят-специалист ортопед записва просто Ортопедични обувки, но реално пациентът има нужда от друг тип, по-трудно за изработка и по-скъпо като стойност изделие и отново възниква проблемът – или да си доплаща немалка сума, или да получи обувки, които няма да са му удобни или просто да се откаже.</p>		<p>необходимата квалификация за определяне на индивидуалните характеристики на ПСПСМИ предвид индивидуалните особености на уврежданията на лицата. Този проблем е преодолян и това присъства и в публикуваната на интернет страницата на НЗОК списък-спецификация, издадена по реда на Наредба № 7 от 2021 г. за условията и реда за съставяне на списък на медицинските изделия по чл. 30а от Закона за медицинските изделия и за определяне на стойността, до която те се заплащат. Списъкът-спецификация е заместващ Приложение № 2 към чл. 68, ал. 1 от ППЗХУ, което се отменя с § 15 от проекта. Спецификацията по цитираната наредба е основен документ, въз основа на който ще се извършват предписването и отпускането на конкретното помощно средство, приспособление, съоръжение или медицинско изделие на лицето с увреждане, въз основа на неговите потребности, установени с медицинския документ, издаден от органите на медицинската експертиза, както и последващото заплащане от НЗОК.</p>
---	--	---

Ние като фирма досега няколко пъти сме сезирали и ИАЛ и АХУ, и МТСП, и МЗ, и МС за безкрайно ниските вече цени – от 2008 година непроменени, сега остава и да принуждаваме хората да доплащат немалки суми, ако посоченото в ЛКК вид изделие реално не е подходящо за съответния ортопедичен проблем.

Досега също се е случвало да има подобни разминавания по отношение определено в ЛКК МИ, а реално да е необходимо друго, но пациентите, след задължителното последващо посещение при фирма-производител за издаване на Протокол от производител, Спецификация или Задание за изработка, имаха избора да се явят на вторичен преглед за евентуално коригиране на ЛКК Протокола по съответната точка, даваща им право да кандидатстват пред ДСП за конкретен тип изделие. Понякога и самите представители на ДСП проявяваха разбиране на проблема, и приемаха документи с посочено друг тип изделие по индивидуална изработка, след запознаване със Становището на фирмата-производител. Сега на практика и този минимален избор на хората отпада.

Тук искаме да допълним, че когато се приемаше настоящия ППЗХУ и беше пак за обществено обсъждане, фирмата ни доста сериозно възрази точно срещу тази практика, а именно – лекарят специалист да определя конкретния вид изделие, но възражението ни не беше прието, и впоследствие се появиха посочените по-горе проблеми.

Следва да бъде съобразен и сериозния риск от увеличаване на корупционни практики в този твърде едностранен процес, поради липса на втора страна в този процес, т.е. без мнение от друга страна за вида изделие.

Подобен тип процес само би увеличило относителното тегло на предоставените серийни изделия вместо индивидуални такива, а това само ще увеличи разхода на бюджетни средства още повече.

Същите доводи са и за евентуалните становища от лекар-специалист относно необходимостта от ремонт на изделията, особено тези по индивидуална мярка. При положение, че не се обърне сериозно внимание на това разминаване в бъдеще ще се

налага масово хората да си доплащат немалки суми, в случаите на необходимост от друг тип изделие. Как например лекарят специалист ще определи какъв тип ремонт има нужда пациентът – ще му гледат състоянието на обувките, протезите, ортезите ли? Да не говорим и за разминаването при последващия евентуален контрол.

- Друг въпрос възниква по отношение посочените срокове за получаване на изделията, определен в параграф 4, чл. 69, т. 11, а именно – 6-месечен срок.

Какво налага промяната на този срок толкова много, при действащия до момента 3-месечен срок? Това на практика би размило много дейността на фирмите във времето, каква е целта тук?

Според нас този 6-месечен срок е прекалено дълъг във времето, освен това в досегашните нормативи ясно беше посочено, че ако поръчката е пусната за изработка (визираме индивидуална изработка, а не предоставяне на готово изделие), то срокът за предаване тече до пълното предаване, след проби и корекции, при необходимост. Този прекалено дълъг 6-месечен срок ще обвърже хората само с едни и същи фирми, и те няма да могат да реагират, дори и да се откажат преди това.

Като добавите и експлоатационните срокове от 12 месеца за чифт обувки, на практика хората с увреждания се лишават от едни 6 месеца, които могат да пропуснат, чакайки някой производител да довърши поръчката им.

Пример лицето Иван Иванов подава документи в средата на януари, одобряват го до края на същия месец след това чака (защото просто е даден свободно този срок) едни 6 месеца да си получи изделието, след това за нов чифт ще кандидатства след 12 месеца (експлоатационен срок), т.е. това ще е най-рано юли или август на следващата година. Въпросът веднага възниква – защо са загубени толкова месеци чакане? Каква е целта тук, икономия на бюджетни средства от хората с увреждания? Нима не може да се въведе по-стриктен контрол на тази дейност, а не трябва да ощетяваме хората с увреждания.

2. Не се приема.

2. В чл. 69 от проекта на постановление е описана процедурата по подаване и одобряване на заявление за предоставяне на помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия от съответното лице с увреждане.

В ал. 11 на чл. 69 от проекта се посочва, че хората с увреждания упражняват правото си да получат определените им помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия в 6-месечен срок от определянето им с медицинския документ по чл. 73, ал. 1 от Закона за хората с увреждания, освен в случаите, когато изработването или ремонтът им изисква по-дълъг период и това е удостоверено с документ от изпълнителя, както и когато за получаването им след изтичане на експлоатационните срокове не се налага медицинският документ да бъде издаван отново. Този 6-месечен период от издаването на документ от органите на медицинската експертиза представлява времето, през което съответното лице с увреждане може да реализира своето право да получи необходимото помощно средство, приспособление, съоръжение или медицинско изделие. За някои изделия е необходим по-дълъг период за изработване и предвид това действащият към момента срок за получаване на съответното изделие е

	<p>- Параграф 5, чл. 70, ал. 3 визира това, че РЗОК ще заплаща на лицата/фирмите от Регистъра по чл. 88, ал. 1 от ЗХУ и на основание сключен договор по чл. 45, ал. 16 от ЗЗО, но никъде тук не се посочва конкретен механизъм със срокове както на предоставяне на документи, така и на срокове на плащане. Не са посочени и какъв тип хартиени документи трябва да води съответната фирма, документиращ предоставянето на МИ на хора с увреждания.</p> <p>- Параграф 12, нова ал. 2 към чл. 79 – Посочва се, че НЗОК и РЗОК ще упражняват контрол върху целия този процес, това е съвсем разбираемо, но не се посочва от какъв точно тип контрол ще е това – по документи ли само, както е досега? Как например НЗОК или РЗОК ще проверява дали конкретно МИ по индивидуална мярка е реално изработено индивидуално или само се води такова по документи? Към момента няколко пъти нашата фирма е насочвала вниманието на ИАЛ, АХУ и АСП към МТСП към проблема, че на пазара се реализират серийни МИ като индивидуални такива, а това реално е нерегламентирано изразходване на бюджетни средства.</p>	<p>3. Не се приема.</p> <p>4. Не се приема.</p>	<p>удължен на 6 месеца от издаването на документа от органа на медицинската експертиза.</p> <p>3. Условието и редът за заплащане на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия, предназначени за хората с увреждания и за сключване на договори по чл. 45, ал. 16 от ЗЗО се определят с наредбата по чл. 45, ал. 9 от ЗЗО. Тези условия и ред са предвидени и са публикувани за обществено обсъждане в проект на наредба за изменение и допълнение на наредбата по чл. 45, ал. 9 от ЗЗО, паралелно с настоящия проект на постановление на Министерския съвет.</p> <p>4. В чл. 79, ал. 2 от проекта е предвидено, че Националната здравноосигурителна каса и районните здравноосигурителни каси осъществяват контрол на дейностите по предоставяне, в това число изработване и ремонт на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия за хора с увреждания съгласно договорите по чл. 45, ал. 16 от Закона за здравното осигуряване. Това означава, че условията и редът по осъществяването на контрола ще се определят в индивидуалните договори, които ще се сключват между НЗОК/ РЗОК от една страна и лицата, вписани в регистъра по чл. 88, ал. 1 от ЗХУ от друга страна. В договорите ще се уреждат условия и ред за извършване на дейностите по предоставяне и ремонт на ПСПСМИХУ, права и задължения на страните, документация и отчетност,</p>
--	---	---	--

	<p>- Параграф 13, чл. 79а, визира използването на специализиран софтуер на НЗОК. Не става ясно фирмите ще закупват ли този продукт или ще съобразяват собствения си програмен продукт с този на НЗОК. Само да припомня, че този процес днес въобще не е много евтин, освен това е свързан с допълнително заплащане на работни места. При приемането на сегашния ППЗХУ всички фирми бяхме задължени да инсталираме подобни програмни продукти, за които бяха изразходвани немалки суми, сега пак ли се налага отново такива разходи?</p>	<p>5. Не се приема.</p>	<p>условия и ред за контрол и санкции при неизпълнение. Договорите се сключват по образец, утвърден от управителя на НЗОК, според публикувания за обществено обсъждане проект на наредба за изменение и допълнение на наредбата по чл. 45, ал. 9 от ЗЗО.</p> <p>5. Лицата, които ще сключват индивидуални договори с НЗОК по реда на чл. 45, ал. 16 от ЗЗО и наредбата по чл. 45, ал. 9 от ЗЗО следва единствено да осигурят техническа възможност за ползване на софтуер за връзка със специализирания софтуер на НЗОК, както и осигуряването на КЕП, разходите за които са пренебрежимо ниски като единични цени и не могат да бъдат квалифицирани като тежест, предвид съвременното електронизиране на всички процеси, както и предвид огромните ползи за ефективното разходване на публичните средства за помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия за хората с увреждания от въвежданата уредба.</p>
<p>2. „Алек Орто“ ЕООД (писмо № 26-00-1439/06.06.2022 г.)</p>	<p>Възражение относно публикувано за обществено обсъждане Постановление за Изменение и допълнение на ППЗХУ, особено на база „частична предварителна оценка на въздействието, предложена от МЗ“. Чрез нея, се прави опит за заблуда на МС, с цел узаконяване. От Асоциация на производителите на МИПСИП, от член Алекджеймс Тимурян. Публикуваният Доклад от МТСП и МЗ съдържа неверни и неточни твърдения и мотиви, в голям процент, от които са подвеждащи. В доклада се посочват промени, предложени от Проекта за изменение като облекчаване на административната тежест при новия ред за предоставяне и финансиране на</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Новият ред, по който ще се предоставят помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия на хора с увреждания е максимално оптимизиран, като подаването на заявление за получаване на съответното изделие и неговото одобрение ще се осъществява изцяло по електронен път. Правоимащите лица ще подават своето заявление за получаване на ПСПСМИ до НЗОК/РЗОК по електронен път чрез съответния орган на медицинска експертиза.</p>

помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия за хората с увреждания, но това не отговаря на реалността. Особено след анализа „ на частична предварителна оценка на въздействието“.

Съпоставяйки досегашния ред и начин за предоставяне и финансиране на ПСПС реда е еднотипен като са променени само институциите, които го изпълняват . Каква е ползата? Твърди се за синхронизация, но не се посочва кое до сега не е било синхронизирано в една работеща и то добре от 50 години система.

Стар ред - личен лекар – ЛКК – комисия - търговец, издаващ проформа-ДСП-търговец–получаване на МИПСПС.

Нов ред-личен лекар–ЛКК комисия-НЗОК/РЗОК-търговец–получаване на МИПСПС + РДСП за получаване на пътни разходи. Никъде не се споменава в новия ред, който ще създава първичния финансов документ.

Освен реда в новото предложение не е променен чувствително и срока за получаване на МИПСПС + отново РДСП за получаване на пътни разходи, ако е необходимо, а то ще бъде необходимо, защото ще се увеличат пътуванията на хората с увреждания, но е променен срока за предоставяне на нови документи при нередности от 10 на 3 дни.

Познавайки начина на работа на лични лекари и комисии ЛКК това е нереален срок за поправка на документите при констатирано несъответствие при отпускането на МИ. Няма промяна на административната тежест, но има недостатъци-служителите, които ще осъществяват дейността са с малко опит или никакъв, офисите на РЗОК са драстично по-малко на брой от приемните на ДСП, също не е за подценяване и факта, че в малките населени места и села ДСП имат приемни, а РЗОК е само в областните градове. Офисите на ДСП са 250. На РЗОК 22. Единствената административна тежест в начина на отпускане на МИПСПС е индивидуалната оценка на потребностите вмъкната нелогично за МИПСПС в правилника за прилагане на ЗХУ.

Заявленията се одобряват в 7-дневен срок от подаването им. При наличие на несъответствия, заявителят се уведомява писмено да ги отстрани в срок 3 дни от съобщението, като му се указва, че при неотстраняването им производството по заявлението ще бъде прекратено. В тези случаи срокът за произнасянето по заявлението започва да тече от датата на отстраняване на несъответствията. НЗОК, съответно РЗОК при необходимост предприема служебни действия за подпомагане на заявителя за отстраняване на несъответствията. В тези случаи компетентните органи и лица, както и заявителите са длъжни да оказват необходимото съдействие. Човекът с увреждане получава съобщение за резултата от процедурата по разглеждане на заявлението по реда съответно на чл. 18а, ал. 4 и ал. 7 – 10 от Административнопроцесуалния кодекс. Това означава, че на хората с увреждания няма да им се налага да посещават офисите на районните здравноосигурителни каси, които са значително по-малко на брой, отколкото съществуващите териториални дирекции на Агенцията за социално подпомагане.

	<p>Не е новост получаването на парична компенсация за пътни разходи, когато медицински изделия не могат да бъдат предоставени, изработени или ремонтирани по настоящ адрес и присъствието на лицата е необходимо. Обаче в противоречие с твърдението, че се решават проблеми, намалява се административна тежест и се облекчават хората с увреждания</p> <p>Паричната компенсация ще се изплаща на правоимащите лица от съответната дирекция „Социално подпомагане“ към Агенцията за социално подпомагане по настоящия им адрес. В досегашния ред това ставаше в една институция-ДСП, а след промяната в две институции. В доклада се посочва, че няма да са необходими допълнителни финансови средства за прилагане на промените, това също не отговаря на истината. До сега търговците на дребно бяха разположени на територията на цялата страна, но след оглед на протоколите за търговците, които са подали оферти към НЗОК е видно, че те са концентрирани в големите градове, където има офиси на РЗОК, което означава, че пътни разходи ще са необходими на лицата с увреждания и за посещение на ЛКК, при подаване на заявление към РЗОК, при вземане на мярка и/или получаване на МИ. А пътните разходи ще се изплащат отново от РДСП, които пък се задължават допълнително да имат регистър за хора с увреждания. За нас това не е улеснение за абсолютно никого.</p> <p>Така предложеният проект предвижда реформи в няколко институции и изграждане на специализиран софтуер на НЗОК. Този автоматизиран процес, както е представен в доклада, ще бъде предизвикателство за ЛКК комисиите и хората с увреждания в частта на подаване на електронно заявление до РЗОК, получаване на съобщение/известие за несъответствие в подадените документи и получаване на уведомление за правото на МИ, и то по електронен път, за хора с увреждания, много от които ще са в невъзможност да получат необходимото им МИ, поради невъзможност за боравене с интернет или компютър като цяло. Примера е ел. рецепта!</p> <p>Възразяваме срещу така разработеното Постановление за изменение и допълнение на ППЗХУ като основните ни мотиви</p>		
--	---	--	--

<p>са, че в изменението не се решават проблеми, не се синхронизират нормативни документи и не се намалява административната тежест. Още преди приемането и влизане в сила са видни пропуски и нерешени проблеми. Заложени като административно здравен хаос, още при промяната на Закона и обнародването на наредба № 7.</p> <p>1. Наредба № 7, в която са установени много несъответствия с директива на ЕС 2017/745, които по никакъв начин не са отстранени цялостно с поправките в ДВ, както и други, посочени в отговор от министерство на К. Петков от служебно правителство от г-жа Я. Балникова. Прилагам копие.</p> <p>2. „Частична предварителна оценка на въздействието“, с която се прави опит да се заблуди министерски съвет, за да узакони бъркотията произхождаща от постановлението за изменение. Като се внушава с фрази, че всичко това се прави от големи специалисти, които са „загрижени“ за най-уязвимата част от хората с увреждания, да им улеснят достъпа до МИ. Само по себе си, това заглавие, „частична“ оценка и съдържанието след него, обезсмисля, каквито и да било действия по узаконяване от МС. За това, гилдията на производителите по индивидуална мярка, твърдо настояват за цялостна отмяна, защото стария ред е по-удачен, както го определя 50 годишното му съществуване.</p> <p>3. Чрез промените, 80 000 правоимащи от 1.07, ще загубят своите права за медицински изделия, защото няма да имат код от НЗОК в своите протоколи, на хартиен носител. А това е гаранция, за създаване на хаос и невъзможност на джипитата да издадат 80 000 направления за ортопедична ЛКК, както и не става ясно за колко време ще успеят да издадат тези направления.</p> <p>Не е ясно и колко време ще бъде нужно на ортопедичните ЛКК да издадат още толкова броя нови ЛКК протоколи.</p>		
---	--	--

<p>3. СНЦ "Съюз на инвалидите - Дружество Пловдив" (получено по електронната поща с вх. № 62-00-58/ 13.06.2022 г.)</p>	<p>След задълбочен прочит на предлаганите от вас промени, продиктувани от „същественото значение да се оптимизира процедурата, по която най-уязвимата социална група ще получава помощни средства“, ни показва, че се подготвя хаос и дискриминация над тази уязвима социална група.</p> <p>От 01.07.22г. с тези промени ще засегнете минимум 80 000 граждани в неравностойно положение. Те отново ще трябва да се явяват на комисии, защото в протоколите им от ЛКК, ТЕЛК, НЕЛК липсва вълшебният нов код от НЗОК.</p> <p>Минимум нови 80 000 направления, в блокирана и в момента да ги издава здравна система. 80 000 посещения на комисии от 80 000 досега правоимащи, голяма част от които в невъзможност за водене на самостоятелен и независим начин на живот, десетки хиляди зависими от чужда помощ лежачо болни.</p> <p>Закони и подзаконова нормативна уредба следва да се създават и променят, за да обслужат обществения интерес - гражданите и в случая социална група в неравностойно положение, а не да създават административен хаос и нарушаване на човешки права!</p> <p>Ако в този вид бъде прието изменението на ЗХУ и релевантните му нормативни разпоредби, предвиждаме бум и на дера да защита от дискриминация, които допълнително ще изразходват държавен ресурс за изплащане на обезщетения.</p> <p>А спечелени дела в съда в Страсбург струват на държавата ни минимум 5-цифрена сума в евро (преди години), сега може и по-солидни да са станали. Твърдим го като организация, която е водила и печелила такива немалко с помощта на специализиран в областта екип.</p> <p>Твърдите, че „целият процес по предоставяне, отчитане, контрол и заплащане, ще бъде електронизиран “в полза на потребителите”. Явно изобщо не познавате процеса, щом твърдите това, защото досега съществуващото положение е:</p> <p>Стар ред: лкк - избран търговец, който издава проформа-фактура, спецификация; РДСП, която издава заповед за изработване; търговец, изпълняващ поръчката.</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Виж становището по предложение № 2 от настоящата справка. В параграф 16 и 17 от Преходните и заключителни разпоредби на проекта е предвидено, че Националната здравноосигурителна каса заплаща за предоставените на хората с увреждания помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия, в това число за тяхното изработване и ремонт, съобразно медицинските документи на лицата, издадени преди 1 юли 2022 г., до изтичане на сроковете, за които се отнасят медицинските документи или на съответните нормативно определени към момента на издаване на медицинските документи експлоатационни срокове на продуктите.</p> <p>Също така е посочено, че лицата, които към 1 юли 2022 г. имат издаден медицински документ по чл. 73, ал. 1 от Закона за хората с увреждания, но същият не определя индивидуално помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия за лицето съобразно утвърдената от НЗОК спецификация – списък, или медицинският документ не е вписан по реда на чл. 108а, ал. 2а от Закона за здравето, могат да упражнят правото си да получат помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия след индивидуалното им определяне от ЛКК, ТЕЛК или НЕЛК, издала документа, и подаване на заявление по чл. 69, ал. 1 чрез информационната база данни по чл. 108а, ал. 1 от Закона за здравето.</p>
---	---	-----------------------------	---

	<p>Нов ред: личен лекар – лкк - комисия търговец, издаващ проформа – НЗОК/РЗОК - търговец – получаване на МИПСПС + РДСП за получаване на пътни разходи.</p> <p>Къде тогава е оптимизацията, когато към стария ред е добавено и звено НЗОК?</p> <p>Всички тези „промени“, произтичат от доклад с „частична предварителна оценка на въздействието“.</p> <p>Само фактът, че минимум 80 000 души след 01.07.22 г. ще са длъжни да обикалят по лични лекари за направления, да се записват по комисии за да си актуализират документите с новия НЗОК код, доказва несъстоятелността на тези искани промени.</p> <p>Възстановяването на правата на хората с увреждания, за да получават МИ, вероятно ще отнеме години.</p> <p>Затова, твърдо настояваме да бъдат отменени изцяло тези опити да разгромите една ефективно работеща досега система, като я подмените чрез догадки от „частична оценка“, за да не ви тежат на съвестта тези 80 000 хора с увреждания, огромна част от тях отчасти или напълно в невъзможност за самообслужване.</p> <p>Взаимовръзката между няколко закона, които искате да направите с една наредба, в изпълнение на иначе тази социална дейност, не може да бъде осъществена по този начин.</p>		
<p>4. Национална гражданска инициатива „Системата ни убива“</p>	<p>Във връзка с предвидени промени в реда за признаване на национална представителност на организациите на и за хората с увреждания и контрола за спазването на критериите за национална представителност , и обстоятелството, че те се определят с Постановление/облекчена процедура/ предлагаме няколко лесно осъществими промени, които биха оптимизирали дейността на национално представените организации на ХУ/НПДХУ/.</p> <p>ОСНОВЕН МОТИВ – последните 2 десетилетия за ХУ се отпускат все повече средства, а реално тяхното положение се влошава. Това означава едно – неефективна дейност, включително на НПОХУ и необходимост от адекватни действия. Предлагаме:</p> <p>1. НПОХУ да бъдат задължени да осъществяват определената от тях самите мисия поне в 2 аспекта - “привличане на</p>	<p>1. Не се приема.</p>	<p>1. Следва да се има предвид, че по смисъла на §1, т. 11 и 12 от</p>

общественото внимание към положението на хората със специфични възможности” и “защита на човешките, гражданските, социалните и икономическите им права”. Недопустимо е чужди медии и понякога наши, да привличат общественото внимание към случващото се в т.нар. домове на ужасите. Добре, случило се, пропуснато е било, но какво правят НПОХУ след като проблемът е огласен? КОВИД, извънредно положение, ХУ трябва да обикалят ТЕЛК – пропуск, за който МЗ се извини. Не трябваше ли именно НПОХУ да видят пропуската и да се задействат, да алармират?

Ковид, Украйна, криза, социални инвалидни пенсии – най-уязвимите ХУ отново пренебрегнати, какво предприемат НПОХУ?

2. Отчетите за изразходваните субсидии да бъдат публикувани на сайта на МТСП като конкретно се посочва каква сума за каква реална подкрепа и за колко души е изразходвана. Това са публични средства, редно е да се знае конкретно за какво и за кого са изразходвани, направено ли е нещо за всички ХУ или само за членовете.

2. Не се приема.

Допълнителната разпоредба на Закона за хората с увреждания (ЗХУ), „Организации на хора с увреждания” са организации, в които повече от половината членове са хора с увреждания и се ръководят от хора с увреждания, а „Организации за хора с увреждания“ са организации, създадени да предоставят услуги на и за хора с увреждания и които поемат застъпническа роля от името на хора с увреждания. С оглед свободата на сдружаване и предвид начина, по който се сформират неправителствените организации и нормативно установените изисквания за техните цели и дейности, съобразно Закона за юридическите лица с нестопанска цел, определянето на сфери на дейност на неправителствени сектор не е ангажимент на изпълнителната власт. По отношение на контрола на разходването на субсидиите, предоставяни им от държавата е въведена ясна нормативна регламентация за предоставянето и разходването им и дейностите, които се финансират с тези средства.

2. Съгласно чл. 103 от Правилника за прилагане на Закона за хората с увреждания (ППЗХУ) организациите на и за хора с увреждания с призната национална представителност, съгласно чл. 92 от ЗХУ получават от държавата финансова подкрепа под формата на субсидия. Тя се предоставя за изпълнение на дейности в областта на правата на хората с увреждания с цел тяхното социално приобщаване като се

	<p>3. На сайта на МТСП да бъде публикувано за какво могат да бъдат използвани субсидиите.</p>	<p>3. Не се приема.</p>	<p>отпуска за бюджетната година и се разходва през същия период.</p> <p>Предназначението на субсидиите на организациите на и за хора с увреждания с призната национална представителност за бюджетната 2022 г. е утвърдено с Решение на Министерския съвет (РМС) № 349 от 30 май 2022 г.</p> <p>Организациите на и за хората с увреждания с призната национална представителност, които получават субсидии и други текущи трансфери, съгласно чл. 14, ал. 1 от ЗДБРБ за 2022 г., представят в Министерството на труда и социалната политика и в Сметната палата тримесечен отчет за разходването на получените субсидии в съответствие с утвърденото им с РМС № 349 от 30 май 2022 г. предназначение. Всяко тримесечие тези организации представят доклади, ведно с тримесечните отчети за касово изпълнение на предоставената субсидия, които са придружени с доказателствен материал. Също така следва да се има предвид, че с оглед подобрата информираност на обществото за дейностите на национално представителните организации, същите имат ангажимента да публикуват на техните електронни страници докладите и отчетите, свързани с дейността си.</p> <p>3. В Приложение 1 към РМС № 349 от 30 май 2022 г. са посочени утвърдените направления на разходите, които формират размера на субсидиите и</p>
--	---	--------------------------------	--

	<p>4. На сайта на МТСП да бъдат публикувани броят на членовете на НПОХУ и броят на ХУ, които членуват. Само така ще има яснота колко ХУ са национално непредставени. прозрачността е важна, в противен случай остават съмнения, слуховете, спекулациите, противопоставянето, което е във вреда на всички ХУ.</p>	<p>4. Не се приема.</p>	<p>другите текущи трансфери, както и целевите стойности, планирани с оглед постигане на целите и очакваните резултати от дейностите по начин, съвместим с принципите на икономичност, ефикасност и ефективност. Средствата се разходват само за нестопанска дейност и не могат да бъдат използвани за икономически или инвестиционни дейности.</p> <p>Информацията съдържаща се в Приложение 1 към РМС № 349 от 30 май 2022 г. за утвърждаване на предназначението на субсидиите на организациите на и за хора с увреждания с призната национална представителност за съответната бюджетната година е публична.</p> <p>Дейностите, чието предназначение се утвърждава с Решението на Министерския съвет са строго тематични, предложени са от съответната национално представителна организация и са насочени към конкретен кръг лица с увреждания, които са обект на нейната подкрепа, в зависимост от проблематика, в която тя е профилирана.</p> <p>4. Съгласно чл. 92, ал.1 от ЗХУ, организациите на и за хората с увреждания, признати за национално представителни, отговарят на следните общи критерии за национална представителност: да са вписани по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел като юридически лица в обществена полза или по Закона за кооперациите за осъществяване на</p>
--	--	--------------------------------	--

	<p>5. Членове на ръководствата на НПОХУ да нямат право да станат доставчици на социални услуги според ЗСУ, защото би било конфликт на интереси.</p>	<p>5. Не се приема.</p>	<p>дейност в областта на социалното приобщаване на хората с увреждания най-малко 5 години преди подаване на искането за признаване на национална представителност; да имат най-малко 5-годишен доказан опит в областта на социалното приобщаване на хората с увреждания; да имат членове в не по-малко от 25 на сто от общините в страната. Освен на общите критерии, национално представителните организации отговарят и на един от специфичните критерий, сред посочените в чл. 92, ал. 2 от ЗХУ. Организациите/кооперациите представят поименен списък на всички членове на съответните териториални структури, включително имената и адресите на техните ръководители, на хартиен и електронен носител, удостоверяващи изпълнение на общия критерий по чл. 92, ал. 1, т. 3 от Закона за хората с увреждания и справка, удостоверяваща изпълнение на съответния специфичен критерий по чл. 92, ал. 2 от Закона за хората с увреждания. към датата на кандидатстване.</p> <p>5. Законът за социалните услуги (ЗСУ) е регламентиран кои лица могат да бъдат доставчици на социални услуги и изискванията за това. Предоставянето на социалните услуги, финансирани от държавния и общинския бюджет, се осигурява от общините чрез: самостоятелно организиране и изпълнение на всички дейности, свързани с прякото предоставяне на</p>
--	---	--------------------------------	--

		<p>социалните услуги; специално създадени от общината за предоставянето на социалните услуги юридически лица; възлагане на предоставянето на социалните услуги на частни доставчици на социални услуги. Съгласно чл. 30 от ЗСУ частни доставчици на социални услуги могат да са: български физически лица, регистрирани по Търговския закон, и юридически лица; физически лица, извършващи търговска дейност, и юридически лица, регистрирани по законодателството на друга държава – членка на Европейския съюз, или на друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство. Специално създадените от общината за предоставянето на социалните услуги юридически лица, както и частните доставчици на социални услуги, могат да предоставят социални услуги на територията на Република България само след издаването на лиценз от изпълнителния директор на Агенцията за качеството на социалните услуги. Редът и условията за издаване на лиценз за предоставянето на социални услуги са регламентирани в Глава десета на ЗСУ. Лицензът за предоставяне на социални услуги е поименен и правата, произтичащи от него, не подлежат на прехвърляне и преотстъпване. В чл. 148 от ЗСУ е регламентирано, че лиценз се издава, когато: кандидатът е лице съгласно определения по-горе кръг от лица; не е обявен в несъстоятелност или не е в производство за обявяване в несъстоятелност; не е в ликвидация; не е осъждан за престъпление от общ</p>
--	--	---

	<p>6. Ревизия на членската маса по отчетите на платилите членският внос за установяване на реалната.</p> <p>Принципно сме против субсидирането на национално представените НПО, поради порочност на тази практика и поради доказаната ѝ неефективност по отношение на отстояването на правата на хората с увреждания.</p>	<p>6. Не се приема.</p>	<p>характер, като за юридическите лица това изискване се отнася за членовете на управителните им органи; предлага социални услуги, които отговарят на стандартите за качество, определени в Наредбата за качеството на социалните услуги.</p> <p>6. Съгласно разпоредбата на чл. 95, ал. 1 от ЗХУ държавата осигурява финансова подкрепа за дейности на организациите на и за хората с увреждания с призната национална представителност, която се предоставя под формата на субсидия от държавния бюджет. Същата се предоставя за изпълнение на дейности в областта на правата на хората с увреждания с цел тяхното социално приобщаване.</p> <p>На основание чл. 16, ал.1 от Правилника за устройството и дейността на националния съвет за интеграция на хората с увреждания и критериите за представителност на организациите на хора с увреждания и на организациите за хора с увреждания, министърът на труда и социалната политика е назначил постоянно действаща комисия за установяване на изпълнението на критериите за национална представителност по чл. 92 от Закона за хората с увреждания. При необходимост Комисията може да изисква от съответната организация да представи допълнителна информация, както и да извършва проверки на място. Контрол за спазването на критериите по чл. 92 от Закона за хората с увреждания може да се извършват от комисията и през периода, за който съответната</p>
--	---	--------------------------------	--

			<p>организация е призната за национално представителна.</p>
<p>5. „Артиком“ ЕООД (публикувано на Портала за обществени консултации)</p>	<p>Дружеството ни развива дейност от 2011 година в областта на „предоставяне на ортопедични обувки по индивидуална мярка“ и бихме казали, че се радва на добър прием и взаимно доверие сред хората с увреждания досега, като за целта съответно сме регистрирани в АХУ и ИАЛ, по задължителния ред и начин. Одобрени сме също за подписване Договор с НЗОК от 01.07.2022.</p> <p>Запознавайки се обаче с направените Предложения в Проекта за ПМС за промени в ППЗХУ, сме озадачени как ще продължаваме занапред да сме в помощ на хората с увреждания, като се запознахме с направените предложения, а именно</p> <p>В Параграф 3, чл. 68 и Параграф 4, чл. 69, се посочва реда и начина за Издаване на необходимите документи от лекари-специалисти, необходими на хората с увреждания да кандидатстват пред НЗОК /за стойности над 1000лв/ и пред РЗОК /за под 1000лв/. Тук веднага възниква първият сериозен проблем и конфликт – никъде не се посочва участието на фирмите, особено тези предоставящи МИ по „индивидуална изработка“, както беше практиката досега от години, с доста добри резултати. С уважение към лекарите-специалисти ще си позволим да зададем въпроса – как те ще са запознати с детайлите на такъв тип изделия по „индивидуална изработка“ – обувки, стелки, протези, ортези, и др, и дали посочените от тях МИ в Бланката ЛКК /приложена по-долу в Проекта/ медицински изделия от утвърдената Спецификация, ще отговаря на нуждите на хората с увреждания?</p> <p>Все пак говорим за изделия, предоставяни „извън болничната помощ“, т.е. извън компетенцията на лекарите-специалисти.</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Виж мотивите по предложение № 1 от настоящата справка.</p>

Досега участието на фирмите, които предоставяха документи за вида изделие, за неговата изработка и материали във вид на Протокол от Производител, Спецификация за ремонт или Задание, беше полезна както за последващия контрол по предаденото изделие, така и беше свързано със спецификата на индивидуалния ортопедичен проблем на хората, а те наистина са „индивидуални“. Освен това спецификата на използваните материали вече не се такива, каквито са отпреди десетки години, откогато е одобрена Спецификация и посочването на вид МИ, несъобразено със спецификата му на изработка, не е сериозен тип отношение към хора с увреждания. Тук искаме да допълним, че когато се приемаше настоящият ППЗХУ и беше пак за обществено обсъждане, фирмата ни доста сериозно възрази точно срещу тази практика, а именно – лекарят специалист определя вида изделие, но възражението ни не беше прието, и в последствие се появиха посочените по-горе проблеми.

Да не повдигаме и въпроса за сериозният риск от увеличаване на корупционни практики в този твърде едностранен процес, поради липса на втора страна в този процес, т.е. без мнение от друга страна за вида изделие.

- Друг въпрос възниква по отношение посочените срокове за получаване на изделията, определен в параграф 4, чл.69, т.11, а именно – 6 месечен срок.

Какво налага промяната на този срок толкова много, при действащия до момента 3 месечен срок? Това на практика би размило много дейността на фирмите във времето, каква е целта тук?

Според нас този 6-месечен срок е прекалено дълъг във времето, освен това в досегашните нормативи доста ясно беше посочено, че ако поръчката е пусната за изработка /визираме индивидуална изработка, а не предоставяне на готово изделие/, то срока за предаване тече до пълното предаване, след проби и корекции, при необходимост. Този прекалено дълъг 6-месечен срок ще

	<p>обвърже хората само с едни и същи фирми, и те няма да могат да реагират, дори и да се откажат преди това.</p> <p>Като добавите и експлоатационните срокове от 12 месеца за чифт обувки, на практика хората с увреждания се лишават от едни 6 месеца, които могат да пропуснат просто за да чакат някой производител да довърши поръчката им.</p>		
<p>6. „Артиком“ ЕООД (писмо с вх. № 26-00-1541/17.06.2022 г.)</p>	<p>Фирмата ни е производител само и единствено по индивидуална мярка на ортопедични обувки и стелки от 2011 година, с представителства в почти всеки областен град и ортопедична работилница в гр. Пловдив, и сме браншова организация работеща за развиване на високи стандарти и качество в обслужването на хората с увреждания с медицински изделия, помощни средства и приспособления, съгласно Закона за хората с увреждания (ЗХУ) и правилника за прилагане на ЗХУ.</p> <p>На 30.11.2021 г. НЗОК обяви поредната процедура за договаряне на цени с производители и търговци на медицински изделия за хора с увреждания, която трябва да приключи до края на месец юни и от 01.07.2022г. обслужването да премине изцяло, чрез Здравните каси в България.</p> <p>Днес, 15 юни 2022 г. все още не са разписани договорите с доставчиците и производителите на ПСПСМИ с НЗОК, не е наличен и предоставен, както и тестван софтуера, с който ще бъдат обслужвани хората с увреждания. Явна е липсата на техническа и административна готовност за прехвърлянето на тази дейност на НЗОК и стартиране на обслужване на хората с увреждания от 01 юли 2022 г. Свидетелство за това са протестите на работещите в Здравната каса, исканията им за увеличаване на щатните бройки с още 200 души, които да поемат новите услуги и т.н. По време на пандемия и на фона на нарастващите цени на енергоносители, храни, консумативи и инфлация най-уязвимата част от обществото ни - хората с увреждания ще бъдат оставени на произвола на съдбата, без възможност за достъп до помощни средства и елементарни условия за живот и оцеляване. Поради липсата на готовност от страна на НЗОК да поеме обслужването на хората с увреждания с медицински изделия, настойчиво предлагаме реализацията на</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Приетите през 2020 г. промени в Закона за хората имат за цел оптимизиране на процесите по финансиране, предоставяне и ползване на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия за хората с увреждания. Тази оптимизация от една страна ще се осъществи като се намали административната тежест за правоимащите лица, а от друга – като се повиши контрола върху тези дейности, за да имат хората с увреждания достъп до качествени и безопасни медицински изделия и помощни средства. Волята на всички участници в реализирането на тази реформа, включително и на представителите на хората с увреждания е да се изпълнят посочените цели. В тази връзка е и решението разпоредбите на Закона за хората с увреждания да влязат в сила от 1 юли 2022 г.</p>

	<p>спешна законодателна инициатива до края на месец юни 2022г.: В § 26 от преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за хората с увреждания (ДВ бр. 105 от 2020 г., в сила от 01.01.2021 г.), в края на изречението думите „1 януари 2022 г.“ да се заменят с „1 януари 2023 г.“.</p> <p>Това е единственият изход за недопускането на нова криза, този път в здравната сфера, неразривно свързана със социалната сфера, защото нашите изделия дават възможност на хората с увреждания да водят по-пълноценен социален живот.</p>		
<p>7. Браншова организация на производители на медицински изделия и помощни средства по индивидуална поръчка (писмо с вх. № 48-00-61/20.06.2022 г.)</p>	<p>През 2020 г. са обнародвани промени в Закона за хората с увреждания, с които хората с увреждания имат право на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия (ПСПСМИ) извън обхвата на задължителното здравно осигуряване, определени индивидуално с медицински документ, издаден от лекарските консултативни комисии, ТЕЛК или НЕЛК, въз основа на конкретните им нужди и съгласно спецификация утвърдена от Националната здравноосигурителна каса (НЗОК).</p> <p>Представяме Ви настоящото становище под наслов: реформа или само смяна на платец?</p> <p>Искаме да ви информираме, че с тази т.нар. проведена „реформа“ осъществена от лица имащи се за „експерти“ ще доведе до колапс на предоставянето на ПСПСМИ на хората с увреждания и ще намали тяхното качество, а трябваше да се случи точно обратното. Моля, да посочите с какво точно ще подобрите качеството на живот на хората с увреждания след направената реформа? Все пак имахте на разположение четири години (отлагана от 2018 г.), би трябвало да е направена без пропуски и съгласувана най-вече с хората с увреждания. Четири отлагания. Това показва ентусиазма на държавните институции на 1-ви юли 2022 г. да стартира промяната в реда на отпускане, заплащане и контрол на ПСПСМИ от НЗОК</p> <p>Като говорим за спецификация, моля да прочете стенографията от заседанието на надзорния съвет на НЗОК. Тя е качена на сайта на НЗОК и достъпна за всички. Ние ви прилагаме само тази част, която ни засяга. От нея е видно, че няма изготвена. Това е</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Виж мотивите по предложения № 2, 3 и 6 от настоящата справка.</p>

недопустимо. В края на 2021 г да се обсъжда този въпрос?! От 2018 г. до 16.06.2022 г. по какво работиха сформиранияте работни групи, които трябваше да изготвят не само спецификацията, но и цялата процедура?!

Новият ред, по който ще се предоставят ПСПСМИ на хора с увреждания е призван да бъде максимално оптимизиран, като подаването на заявление за получаване на съответното изделие и неговото одобрение ще се осъществява изцяло по електронен път. Редът включва подаване на съответното заявление, чрез информационната база данни, поддържана от Националната експертна лекарска комисия (НЕЛК) за всички лица, преминали през лекарска консултативна комисия (ЛКК), териториална експертна лекарска комисия (ТЕЛК)/НЕЛК за установяване на трайно намалената работоспособност/вид и степен на увреждане. Предвижда се дейностите по предоставяне, отчитане, контрол и заплащане на ПСПСМИ за хората с увреждания да се извършват автоматизирано чрез специално създаден в НЗОК специализиран софтуер. Нормално ли е този софтуер към 20.06.2022 г. да бъде неизвестен за търговците?! Нали от тях зависи предоставянето на ПСПСМИ.

Електронизирането на тези процеси претендира да улесни лицата да упражнят правото си на достъп до нужното им ПСПСМИ и да се намали административната тежест за тези лица при предоставянето на необходимите им изделия. Сега с настоящия проект на постановление се цели синхронизиране и привеждане на разпоредбите, регламентиращи механизма за предоставяне и ползване на ПСПСМИ на хората с увреждания в съответствие с нормите на Закона за хората с увреждания (ЗХУ). Реалностите в практиката и ежедневието процес по предоставяне, отчитане, контрол и заплащане на ПСПСМИ показват една усложненост в процеса, която не е засегната в проекта и на този етап го прави несвършен и трудно приложим. Разбира се, промените са стъпка в добра насока, но следва да се вземат предвид и някои особености и специфики, за да могат хората с увреждания напълно да почувстват новия ред като облекчен, ефективен и работещ за тях.

Хората с увреждания наистина са сред най-уязвимите социални групи. Като такава налагането само на един ред, в случая електронен, не дава алтернатива на правоимащите, ако не се чувстват подготвени и сигурни в компетенциите си с електронните процеси и процедури, да реализират правата си и чрез друга процедура, която следва да съществува алтернативно. Евентуален срив на електронната система, а понякога възстановяването ѝ може да отнеме повече от един работен ден, може да причини такова забавяне, което за хората с увреждания е от съществено значение относно техните нужди и качество на живот, и ежедневието. Тук можем да посочим и пример: проблемът с е-направленията. Няма значение, коя е фирмата разработила софтуера. Личните лекари често се оказват без достъп до Националната здравно-информационна система (НЗИС) и остават все така затрупани с бумащина, въпреки обявената дигитализация в здравеопазването. Дали МЗ и НЗОК са си взели поука?! Дали и сега няма станем свидетели на подобен сценарий?! Имайте предвид, че към взривоопасната комбинация от НЗОК, „Информационно обслужване” и нов софтуер се добавя още един много силен играч — системата за медицинска експертиза и нейните ЛКК, ТЕЛК и НЕЛК. Служителите на тези комисии ще имат ли време и желание да изписват протоколите по електронен път на нуждаещите се? Комисиите нямат хора, а работата им главоломно расте. Освен, че трябва да изпише протоколите по електронен път, но трябва и да посочи конкретен вид медицинско изделие като го индивидуализира със съответния НЗОК код. Посочените НЗОК кодове в списъка, публикуван на 31 май, са над 7000.

Как НЗОК си представя членовете на ЛКК комисиите, които ще предписват освен медицински изделия изработени по индивидуална поръчка, но и готови. Ще ви дадем пример със слуховите апарати: в списъка са посочени 2000 бр. Навярно членовете на комисиите са запознати с всичките видове и техните характеристики и могат да посочат точно от кой модел ползвателят има нужда?! Не ни е ясно как ще успеят, но ни е ясно, че с тази ваша „реформа“ целяща да спре корупцията също,

вие отваряте по — широко вратата за нея. Дали няма да има търговци, които да „мотивират“ съответната комисия да избере „правилния“ код измежду хилядите възможни?!

Съпоставяйки досегашния стар ред и начин за предоставяне и финансиране на ПСПСМИ с новия, само институциите, които изпълняват процеса са сменени. Като процес, той представлява следната схема:

1. ЛИЧЕН ЛЕКАР-ЛКК КОМИСИЯ-ДИРЕКЦИЯ „СП“-ТЪРГОВЕЦ-получаване на ПСПСМИ (стар ред)
2. ЛИЧЕН ЛЕКАР-ЛКК КОМИСИЯ-НЗОК/РЗОК-ТЪРГОВЕЦ-получаване на ПСПСМИ (нов ред)

Освен реда, променен чувствително е и срока за получаване на ПСПСМИ, определен в параграф 4, чл. 69, т. 11, а именно — 6 месечен срок. При действащия до момента 3-месечен срок, на практика би размило много дейността на производителите във времето. Не е мотивирано увеличението на срока. Според нас този 6-месечен срок е прекалено дълъг във времето.

Променен е и срока за предоставяне на нови документи при нередности от 10 на 3 дни. Тази промяна ще изправи пред трудност за множество хора с увреждания да спазят този срок по причини, които могат да се обяснят с оглед на тяхното състояние. Бихме казали, че срока е непосилен дори за гражданите без увреждания, а какво остава за тези с. Познавайки начина на работа на личните лекари и ЛКК, това е нереален срок за поправка на документите при констатирано несъответствие при отпускане на ПСПСМИ. Нашите наблюдения на терен разкриват, че служителите, които ще осъществяват дейността по новия ред са с малко или никакъв опит. А всъщност трябваше да бъдат наети на работа 200 души отговарящи за новата дейност на касата. Офисите на РЗОК са драстично по-малко на брой от приемните на Дирекция „Социално подпомагане“ (ДСП), а също така някои от тях все още не са достъпни за хора с увреждания. Не е за подценяване и факта, че в малките населени места и села ДСП имат приемни, а РЗОК са локализирани само в областните градове. Неяснота съществува и в 4. член 69, ал. 7 на проекта, когато при прекратено производство поради изпускане на три

<p>дневния срок, дали правоимащото лице може да стартира производството по получаване отново на ПСПСМИ и в какъв срок. Нашето предложение тук е да се посочи, че правоимащото лице може да подаде заявлението отново, след отказа. Съществува опасност някои правоимащи да сметнат, че след отказа нямат право на нова процедура.</p> <p>По наше мнение, единствената административна тежест в начина на отпускане на ПСПСМИ е индивидуалната оценка на потребностите, която е вмъкната нелогично в правилника за прилагане на ЗХУ.</p> <p>От друга страна, предложението за парична компенсация за пътни разходи не е новост, когато ПСПСМИ не могат да бъдат предоставени, изработени или ремонтирани по настоящ адрес и присъствието на лицата е необходимо. Твърдението, че се решават проблеми чрез намаляване на административната тежест и се облекчават хората с увреждания противоречи на разбирането ни, че паричната компенсация, която е предвидено да се изплаща на правоимащите от съответната ДСП към Агенцията за социално подпомагане по настоящ адрес, всъщност ще ги затрудни. По стария ред това ставаше в една институция — ДСП, а по новия в две, което ще доведе до объркване. Посоченото в доклада, че няма да са необходими допълнителни финансови средства за прилагане на промените всъщност е неточно. Досега, търговците на дребно бяха разположени на територията на цялата страна, но след оглед на протоколите за търговците подали заявления до НЗОК за договаряне на цени за ПСПСМИ, които да се заплащат от нея показват, че те са концентрирани в големите градове, където има офиси на РЗОК. Това означава, че пътни разходи ще са необходими на лицата с увреждания и за посещение на ЛКК, и при подаване на заявления към РЗОК, и при вземане на мярка, и при получаване на ПСПСМИ и т.н. Всичко това показва, че в действителност ще са необходими допълнителни средства за прилагане на промените.</p> <p>Така предложеният проект предвижда реформи в няколко институции и изграждане на специализиран софтуер в</p>		
--	--	--

	<p>НЗОК. Това ще бъде предизвикателство за ЛКК и за самите хора с увреждания в частта подаване на заявления до РЗОК, последващо получаване на съобщения, обработване на електронна кореспонденция свързана с известие за несъответствие в подадените документи и впоследствие получаване на уведомление за правото им да получат ПСПСМИ. Предвидената процедура в 4. член 69, ал. 10, където човекът с увреждане получава съобщение за резултата от процедурата по разглеждане на заявлението по реда съответно на чл. 18а, ал. 4 и ал. 7 — 10 от Административно - процесуалния кодекс е несъвършена. Много от правоимащите нито имат профил в системата за сигурно електронно връчване, нито знаят как се работи с нея, нито боравят с електронни адреси. Този ограничен начин на връчване ще доведе до дискриминационно третиране на хората с увреждания, което ще има негативни ефекти за институциите, така и за производителите.</p> <p>В доклада е посочено, че е направен преглед и анализ на правото на Европейския съюз, който установява, че обществените отношения, предмет на проекта на постановление, не са регламентирани в европейското законодателство. Уредбата на обществените отношения, предмет на проекта е въпрос на национално решение и е от компетентността на отделните държави членки. На практика, в настоящия случай не е взет предвид и не е съобразен Регламент (ЕС) 2017/745 на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2017 година за медицинските изделия, за изменение на Директива 2001/83/ЕО, Регламент (ЕО) № 178/2002 и Регламент (ЕО) № 1223/2009 и за отмяна на директиви 90/385/ЕИО и 93/42/ЕИО на Съвета (Текст от значение за ЕИП.), който всъщност регулира обществените отношения в тази сфера.</p>		
<p>8. Димитрина Димитрова didkata1129@gmail.com (писмо с вх. №94-3413/ 21.06.2022 г.)</p>	<p>Уважаеми госпожи и господа! Пиша ви от името на Сдружение "ДИАБЕТ" - гр. Червен Бряг във връзка с промените, които искате да осъществите по повод начина на отпускане на ПСПСМИ за хората с увреждания. Членовете на нашето сдружение са хора с диабет, които от години използват различни помощни средства, но най-основно</p>		<p>В писмото не се съдържат конкретни предложения по проекта на постановление, а единствено се правят констатации и се задават въпроси, отговорите на които се съдържат в проекта. Ето защо отговаряме, както следва:</p>

ортопедични обувки по индивидуална мярка. Въпросите, които притесняват нашите членове, се чувстваме длъжни да зададем на вас, в очакване на разумни, бързи и адекватни отговори от ваша страна, за да можем да откликнем и ние на хората с увреждания в нашето сдружение. След като се запознахме с текстовете за промяната, не ни стана ясно:

1) Как (по какъв начин) ще се подават документи за ортопедични обувки от пациенти, на които експлоатационния двугодишен срок изтича след 01.07.2022г.? Къде ще се подават тези документи? И какви точно документи ще се изискват? По досегашния ред, се издаваше проформа фактура, протокол и задание за изработка по индивидуална мярка на ортопедични обувки от фирмите производители на такива МИ, като фирмите изискваха за целта, копие от издадения медицински протокол на съответно ЛКК, ТЕЛК или НЕЛК. Но по новите правила, никъде не става ясно как, кой и какво е необходимо да се направи. Какво ще се случва с тези хора, между които има доста възрастни, но има и малки деца. А както знаем, медицинските протоколи за този вид МИ на тези лица важат пожизнено за възрастните и до навършване на пълнолетие за децата.

1. Не се приема.

1. Съгласно параграф 16 и 17 от Преходните и заключителни разпоредби на проекта е предвидено, че Националната здравноосигурителна каса заплаща за предоставените на хората с увреждания помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия, в това число за тяхното изработване и ремонт, съобразно медицинските документи на лицата, издадени преди 1 юли 2022 г., до изтичане на сроковете, за които се отнасят медицинските документи или на съответните нормативно определени към момента на издаване на медицинските документи експлоатационни срокове на продуктите.

Също така е посочено, че лицата, които към 1 юли 2022 г. имат издаден медицински документ по чл. 73, ал. 1 от Закона за хората с увреждания, но същият не определя индивидуално помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия за лицето съобразно утвърдената от НЗОК спецификация – списък, или медицинският документ не е вписан по реда на чл. 108а, ал. 2а от Закона за здравето, могат да упражнят правото си да получат помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия след индивидуалното им определяне от ЛКК,

2) На територията на нашия град няма РЗОК. Най-близката институция е в гр. Плевен, който е на 57км от нас и когато възникнат казуси, мислите ли, че улесняване хората с увреждания, свикнали като имат проблем, да отидат на място в Дирекция „Социално подпомагане“ - гр. Червен Бряг и да си разрешат недоразуменията веднага, очи в очи със съответния служител. Кой са вашите лица за контакт в РЗОК и ще имат ли хората достъп до тях? И означава ли това, че хората трябва да пътуват до Плевен, всеки път, когато се създаде ситуация? Преди да отговорите на този въпрос, вземете предвид това, че много от хората не са мобилни, не боравят с е-пощи и т.н., а има такива, които са и със зрителни и слухови проблеми. Не мислите ли, че това затруднява комуникацията, вместо да я улеснява, както вие многократно обяснявате във вашето предложение.

2. Не се приема.

ТЕЛК или НЕЛК, издала документа, и подаване на заявление по чл. 69, ал. 1 чрез информационната база данни по чл. 108а, ал. 1 от Закона за здравето.

2. Както посочихме по-горе, в чл. 69 от проекта на постановление е описана процедурата по подаване и одобряване на заявление за предоставянето на помощните средства, приспособленията, съоръженията и медицинските изделия от съответното лице с увреждане. Новият ред, по който ще се предоставят помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия на хора с увреждания е максимално оптимизиран, като подаването на заявление за получаване на съответното изделие и неговото одобрение ще се осъществява изцяло по електронен път.

Правоимащите лица ще подават своето заявление за получаване на ПСПСМИ до НЗОК/РЗОК по електронен път чрез съответния орган на медицинска експертиза. Това означава, че на хората с увреждания няма да им се налага да посещават офисите на районните здравноосигурителни каси, които са значително по-малко на брой, отколкото съществуващите териториални дирекции на Агенцията за социално подпомагане.

3. Публикуваният проект касае всички лица, които предоставят или произвеждат помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия за хората с увреждания, включително и производителите на такива изделия по

	<p>3) Никъде не се пише за индивидуалното производство на ортопедични обувки. Навсякъде се споменават "търговци". Това означава ли, че отваряте така и незатворената от вашите предшественици врата, отново на готовите турски, испански, френски и какви ли още не вносни обувки уж за диабетици, от които преди време нашите, а и много други хора с диабет си изпатиха доста, имайки предвид, че огромната част от диабетиците имат и доста сериозни ортопедични деформитети по краката си, които изискват наистина качествени материали и качествена изработка, съобразена с техните потребности? И кой компетентен орган ще следи дали обувките са готови или са изработени по индивидуална мярка?</p> <p>4) Как стои въпросът с правото на хората с увреждания да използват правото си на финансови средства за направени пътни разходи за вземане на мярка, проба и получаване на ПСПСМИ? Пишете, че средствата ще се изплащат от съответните дирекции "Социално подпомагане". Не мислите ли, че им усложняване и без това трудния живот, като един път ги пращате в РЗОК, за да им се отпуснат ПСПСМИ, а после ги пращате в Д"СП" да подават отново документи за пътни разходи? Така ли намаляте административната тежест?</p>	<p>3. Не се приема.</p> <p>4. Не се приема.</p>	<p>индивидуална поръчка. Изискванията за лицата, с които НЗОК ще сключва индивидуални договори ще се определят в наредбата по чл. 45, ал. 9 от Закона за здравето.</p> <p>3. Изискванията към всички лица, които предстои да сключат договори с НЗОК/РЗОК се определят с наредбата по чл. 45, ал. 9 от ЗЗО. В публикувания за обществено обсъждане проект на наредба е посочено, че НЗОК сключва договори по чл. 45, ал. 16 ЗЗО с лицата, осъществяващи дейности по предоставяне и ремонт на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия за хората с увреждания, регистрирани като търговци и вписани в регистъра на лицата, осъществяващи дейности по предоставяне и ремонт на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия за хората с увреждания.</p> <p>4. Относно правото на получаване на компенсации за направени пътни разходи, то това е предвидено в § 6 от проекта на постановление, с който се изменя чл. 71 от Правилника за прилагане на Закона за хората с увреждания.</p>
--	--	---	--

	<p>редно и едните и другите групи ПСПСМИ да се финансират изцяло от държавата, а не хора, изпаднали в нужда да събират пари от тук и там, за да могат да си осигурят необходимите им МИ? И не мислите ли, че нефинансирайки всички МИ дискриминирате една група хора с увреждания от друга такава?</p> <p>7) Искаме да знаем, как стои въпросът и с ремонтите на различните ПСПСМИ? Как ще се подават документи, до кого ще се подават и какви документи ще са необходими? Имаме членове със стари отпуснати ПСПСМИ, на които експлоатационните срокове не са изтекли и имат нужда от ремонти и обновявания. Това е също много важен казус, както и консумативите на Ринговите и акумулаторните колички, комбинираните столове за тоалет и баня, слуховите апарати, ортопедичните обувки и стелки, както и протезите. Под консуматив на количките и столовете, имам предвид гуми, лагери и акумулатори. Как ще се отпускат и те?</p> <p>Помислете върху тези въпроси, аз съм в очакване на адекватни и бързи отговори, за да мога да бъда полезна на нашите членове и на другите около тях.</p>	<p>7. Не се приема.</p>	<p>7. Относно ремонтните дейности, то съгласно чл. 69, ал. 2, изречение второ от проекта, заявлението за ремонт се подава лично, с писмо с известие за доставяне (обратна разписка) чрез лицензиран пощенски оператор или по електронен път съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ, L 257/73 от 28 август 2014 г.) и на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги.</p>
<p>9. „АРДЕ“ – от името на национално представителни организации на и за хора с увреждания – членове на НСХУ (писмо с вх. № 15-00-168/15.06.2022 г.)</p>	<p>Във връзка с проведената дискусия, набелязаните мерки и взетите решения на Националната кръгла маса, проведена на 19 април 2022 г. в НС, национално представителните организации на и за хора с увреждания – членове на НСХУ настояват за:</p> <p>1. Усъвършенстване на Наредба № 7 от 2021 г. – процедурите по чл. 61 – 64 напълно механично и консервативно</p>	<p>1. Не се приема.</p>	<p>На Националната кръгла маса не са взети и формално оформени решения, които да ангажират МЗ официално. Независимо от това МЗ е разгледало предложенията в писмото и взема отношение по тях, както следва:</p> <p>1. Предложението не касае проекта на Постановление за изменение и</p>

	<p>изцяло запазват действалите в последните три години разпоредби от списъка на ПСПСМИ в Приложение № 2 към чл. 68, ал. 1 от ППЗХУ като условия за отпускане, както и действалите през последните три години цени, отразени в списъци от 12 май 2022 г. с най-ниски цени на ПСПСМИ и ремонтни дейности, публикувани на сайта на НЗОК. Не са включени и изделия за слепи, а тези за сляпо-глухите са същите.</p> <p>2. Чл. 73 от ЗХУ гарантира правото на индивидуализация и персонално определяне на потребностите, но спецификациите и стандартите не се съгласуват с правоимащите, което води до неяснота и изкривяване на хипотезата на правната норма. Кой определя спецификациите и стандартите и с какво са съобразени те? Трябва да са съобразени с индивидуалните нужди на хората с увреждания за постигане на ефективност в компенсацията на дефицита, въз основа на препоръките на експертите. Това не може да се постигне без участието на организациите на и за хората с увреждания на всички равнища на обсъждане.</p> <p>3. В спешен порядък настояват за:</p> <p>3.1. създаване на аналитично звено към МЗ или Комисията по здравеопазването в НС;</p> <p>3.2. включване на национално представителните организации в междуведомствената работна група;</p> <p>3.3. създаване на стандарти за качество на ПСПСМИ;</p>	<p>2. Не се приема.</p> <p>3.1. Не се приема.</p> <p>3.2. Не се приема.</p> <p>3.3. Не се приема.</p>	<p>допълнение на Правилника за прилагане на Закона за хората с увреждания. Предложението ще бъде разгледано в рамките на процедурата по обществено обсъждане на промените в Наредба № 7 от 2021 г.</p> <p>2. Съгласно чл. 73, ал. 3 от Закона за хората с увреждания механизмът за финансиране и стандартите за качество на ПСПСМИ се определят с наредбата по чл. 45, ал. 9 от ЗЗО и с наредбата по чл. 30а, ал. 4 от ЗМИ, а механизмът за предоставяне и ползване – в правилника за прилагане на ЗХУ. Предложението не касае проекта на Постановление за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за хората с увреждания. Предложението ще бъде разгледано в рамките на процедурата по обществено обсъждане на промените в Наредба № 7 от 2021 г. и Наредба № 10 от 2009 г.</p> <p>3.1. Не е ясно за какво звено става дума. Не е адресирано към конкретен нормативен акт.</p> <p>Междуведомствената работна група приключва работата си с изготвяне на проектите на нормативни актове, за които е създадена, един от които е ПМСИДППЗХУ. Ако става дума за друга междуведомствена група, не става ясно коя е тя. Не е адресирано към конкретен нормативен акт.</p> <p>Важат мотивите по т. 2.</p>
--	--	---	---

	<p>3.4. ПСПСМИ да се разглеждат като инструмент за компенсация на индивидуалния дефицит на всеки човек с увреждане и успешната компенсация на индивидуалния дефицит да е критерий за необходимия стандарт за качество на ПСПСМИ;</p> <p>3.5. да се определи процедура за приемане и включване на нови медицински изделия в списъка;</p> <p>3.6. да се създаде държавен фонд за дофинансиране на твърде скъпите ПСПСМИ;</p> <p>3.7. да се предостави възможност за нисколихвени кредити и възможност за разсрочено плащане на твърде скъпите ПСПСМИ;</p> <p>3.8. да се финансират в достатъчно количество и качество необходимите консумативи и ремонти на ПСПСМИ в рамките на експлоатационния им срок;</p> <p>3.9. да се създаде система за ефективно рециклиране на ПСПСМИ, при които това е възможно и не би нарушило качеството на компенсация на дефицита на човека с увреждане.</p> <p>3.10. всички тези предложения да се разгледат на присъствено заседание на НСХУ.</p>	<p>3.4. Не се приема.</p> <p>3.5. Не се приема.</p> <p>3.6 – 3.9. Не се приемат.</p> <p>3.10. Не се приема.</p>	<p>Важат мотивите по т. 2.</p> <p>Предложението касае промените в Наредба № 7 от 2021 г. и ще бъде разгледано в рамките на процедурата по обществено обсъждане на промените в същата.</p> <p>Тези въпроси не могат да бъдат решени с ППЗХУ поради липса на законово основание за това. Темите са въпрос на бъдещи законодателни решения и инициативи за това.</p> <p>Не е от компетентността на МЗ да организира заседанията на НСХУ.</p>
<p>10. Национална експертна лекарска комисия (писмо с вх. № 37-01-25/ 23.06.2022 г.)</p>	<p>Във връзка с публикувания проект на Постановление за изменение и допълнение (ПМС) на Правилника за прилагане на Закона за хората с увреждания (ППЗХУ), изразяваме следното становище:</p> <p>1. Съгласно § 4 от Проекта на ПМС, чл. 69, ал. 2 от ППЗХУ заявлението се подава чрез информационната база данни по чл. 108а от Закона за здравето, съгласно който Националната експертна лекарска комисия създава и поддържа информационна база данни за всички лица, преминали през</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Законодателят е предвидил в чл. 108а от Закона за здравето, че Националната експертна лекарска комисия създава и поддържа информационна база данни за всички лица, преминали през ТЕЛК/НЕЛК за установяване на трайно намалената работоспособност/вид и степен на увреждане, както и съдържанието на информационната база данни. Необходимата информация за създаване и поддържане на базата</p>

ТЕЛК/НЕЛК за установяване на трайно намалената работоспособност/вид и степен на увреждане“.

Извършването на действието по подаване на заявление чрез информационната база данни (ИБД) поражда няколко основателни въпроса как това ще бъде извършвано, поради следните съображения:

- Единствената система, която НЕЛК е създадала и поддържа, е Единната информационна система на медицинската експертиза (ЕИСМЕ). Въведената в експлоатация от 15.10.2020 г. втора информационна система- Информационна система за контрол на медицинската експертиза (ИСКМЕ), е създадена по проект по силата на договор между Министерство на здравеопазването и „Информационно обслужване” АД, в която НЕЛК е обикновен потребител, без права по поддръжката и развитието ѝ.
- Предвид официално изразената позиция на Министерство на здравеопазването, че ЕИСМЕ следва да преустанови своето функциониране след приключване на разкритите и недовършени административни производства, отказът за финансиране на доработки по ЕИСМЕ и горепосоченото обстоятелство, за нас е неясно коя е системата, в която ще следва да се завеждат заявленията на гражданите за отпускане на помощни средства?
- Получаваме писма от транспортни болници, към които има открита Транспортна областна лекарска експертна комисия, които по указания на Министерството се насочват към НЕЛК за осигуряване на достъп до ИБД по чл. 108а от Закона за здравето, какъвто ние не можем да осигурим по вече изложените причини. Предвидената функционалност по чл. 108а, ал. 2а от Закона е изцяло нова и за нейното осъществяване е необходимо софтуерно развитие, с оглед възможността за депозиране на заявленията по чл. 69, ал. 2 от проект на Постановление за изменение и допълнение (ПМС) на Правилника за прилагане на Закона за хората с увреждания (ППЗХУ). Доработването на ЕИСМЕ е възможно единствено чрез осигуряване на

данни се предоставя от органите на медицинската експертиза, регионалните картотеки на медицинските експертизи, Националната здравноосигурителна каса, Националният осигурителен институт и лицата, желаещи да бъдат освидетелствани/преосвидетелствани.

В тази връзка, изложените коментари от НЕЛК по отношение на не/възможности за функциониране на информационната система на медицинската експертиза, не подлежи на обсъждане. В допълнение, цитираната ЕИСМЕ не е регламентирана в нито един нормативен акт.

По отношение на изразената преценка за липса на компетентност на органите на медицинската експертиза за отпускане на индивидуализирани помощни средства, не виждаме основанията за това и не бихме могли да изразим позиция.

Относно необходимост от утвърждаване на нов образец на експертно решение са предприети съответните действия.

допълнително финансиране, което до момента не е потвърдено като опция и не е обсъждано да се осигури.

- Доколкото чл. 108а от Закона за здравето визира конкретно НЕЛК като задължената институция да създаде и поддържа ИБД, отново обръщаме внимание, че на този статут отговаря единствено ЕИСМЕ. Поради гореизложените причини прилагането на новите разпоредби, предвидени в проекта на ПМС за изменение и допълнение на ППЗХУ ще бъде невъзможно.

2. При отстраняване на горепосочените причини за безпроблемното изпълнение на предстоящите промени, остава важен въпрос, който следва да намери бързо и ефективно своето решение:

- отпускането на индивидуализирани помощни средства за лицата с увреждания, които кандидатстват за тях, означава отлично познаване на цялата спецификация на НЗОК, по която ще се отпускат те - кое от тях би било най-подходящо и подпомагащо, с оглед състоянието на лицето, кое от помощните средства с близки характеристики от определен вид би подобрило качеството на живот на лицето. Това е сериозен ангажимент за органите на медицинската експертиза, които не са компетентни в тази сфера;

- до момента НЕЛК не е потърсена за провеждане на съвместна среща между институциите, на която въпросите, които са новост за медицинската експертиза, да бъдат поставени и да намерят най-оптималното решение, в полза на хората с увреждания.

- за определяне на индивидуалното помощно средство на всяко лице с увреждане се изисква предварителна сериозна подготовка и преминаване на специализирано обучение за работа със спецификацията на НЗОК, така че нейното прилагане да бъде осъществявано по най-правилния начин. Избор между няколко помощни средства с близки, но не еднакви характеристики, следва да се извършва на база придобити познания за особеностите и различията между тях, така че чрез ползването на помощното средство да бъде постигнат търсеният

	<p>резултат, а именно- подобряване качеството на живот на лицето с увреждания.</p> <p>3. Предвидена е промяна в Приложение № 9 към чл. 24, ал. 8 от Правилника за устройството и организацията на органите на медицинската експертиза и регионалните картотеки на медицинските експертизи, а именно - „Медицински протокол на ЛКК.</p> <p>- след „Обективно състояние” е предвидено да се вписва „Медицински изделия, помощни средства, приспособления и съоръжения”, с посочване на кода съгласно спецификацията на НЗОК;</p> <p>- актът, с който се произнасят ТЕЛК и НЕЛК, е експертно решение по образец, утвърден от Министъра на здравеопазването, съгласно чл. 4 от Наредбата за медицинската експертиза. Ако представеният проект на ПМС бъде приет в този вид, считаме, че своевременно следва да бъде утвърден и нов образец на Експертно решение, който да съответства на изискването за вписване на кода от спецификацията на НЗОК за всяко помощно средство, тъй като до момента това не попада в обхвата на задълженията на органите на медицинската експертиза, е необходимо този въпрос също да бъде решен преди началото на практическото прилагане на новите разпоредби.</p>		
<p>11. Национален съвет за хората с увреждания.</p>	<p>Националният съвет за хората с увреждания подкрепя проекта на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за хората с увреждания съгласно Протокол № 1 от проведено неприсъствено заседание в периода 21.06.-23.06.2022 г.</p>		
<p>12. Омбудсман на Република България (писмо с вх. № 35-ОМ-45/15.06.2022 г.)</p>	<p>1. Предвидената процедура за кандидатстване чрез информационната база данни по чл. 108а, ал. 1 от Закона за здравето не съдържа гаранция, че всички нуждаещи се ще получат необходимото съдействие от компетентните органи в рамките на процедурата по издаване на медицинския документ по чл. 73, ал. 1 от Закона за хората с увреждания. От съществено значение е изричното включване на задължение на органите на медицинската експертиза за оказване на подкрепа.</p>	<p>1. Не се приема.</p>	<p>1. С § 19 от проекта, в Правилника за устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи, в чл. 54а се създава ал. 9, съгласно която в рамките на процедурата по издаване на медицински документи по чл. 73, ал. 1 от Закона за хората с увреждания, чрез</p>

	<p>2. Добре е да бъдат предвидени възможности за алтернативно подаване на допълнителните документи и за отстраняване на допуснати несъответствия.</p> <p>3. Понастоящем е възможно подаването на заявления на адреса на гражданина.</p> <p>4. Не е ясно как гражданите ще защитят правата си при отказ на РЗОК или НЗОК.</p>	<p>2. Не се приема.</p> <p>3. Не се приема.</p> <p>4. Не се приема.</p>	<p>ИБД се подават заявленията на лицата с увреждания за извършването на предварителен контрол за предоставянето на индивидуално определените им помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия.</p> <p>Разпоредбата е императивна по отношение на органите на медицинската експертиза, което означава, че те следва да осигурят подаването на заявлението чрез системата на всеки пожелал гражданин.</p> <p>2. Предвидено е всички компетентни органи и лица да окажат съдействие, в това число и за предоставянето/изпращането на документите. Освен това гражданите не са лишени от възможността да подадат тези документи в тези случаи по общия ред.</p> <p>3. Проектът предвижда подаването на заявлението още при посещението при органа на медицинската експертиза за освидетелстване, а не на по-късен етап от адреса на лицето.</p> <p>4. Предвижда се лицето да получи съобщение за резултата от процедурата по разглеждане на заявлението по реда на АПК, което не изключва и</p>
--	--	--	---

	<p>5. Не е изрично уредено пред коя РЗОК гражданите могат да подават заявленията си.</p> <p>6. Не са ясни мотивите за увеличаване от 3 на 6 месеца на срока, в който гражданите могат да получат изделията. Те не трябва да чакат изтичането на 6-месечния срок.</p> <p>7. При определянето на списъците и спецификациите на изделията да участват представители на хората с увреждания.</p>	<p>5. Не се приема.</p> <p>6. Не се приема.</p> <p>7. Не се приема.</p>	<p>провеждане на съответния контрол по АПК ако има основание за това.</p> <p>5. Лицето може да избере до коя РЗОК да подаде заявлението си.</p> <p>6. Не е необходимо да се изчаква изтичането на този срок. Обратното – това е срокът, в рамките на който гражданите следва да упражнят правото си. Срокът е увеличен в интерес на гражданите.</p> <p>7. Предложението не се отнася до ППЗХУ. То е относимо към Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 7 от 31 март 2021 г. за условията и реда за съставяне на списък на медицинските изделия по чл. 30а от Закона за медицинските изделия и за определяне на стойността, до която те се заплащат. За 2022 г. целта е да бъдат създадени условия за безпрепятствено преминаване на процедурата по предоставяне и заплащане на изделията от страна на социалната система към здравната. В § 5 от наредбата се предвижда за утвърждаването на следващата спецификация за 2023 г. възможността НЗОК да предприеме действия за оценка на необходимостта от актуализирането на спецификацията от 2022 г., в т.ч. и чрез съобразяване на съответните предложения и становища</p>
--	--	--	--

			по нея. Въпрос на бъдещи нормативни решения е евентуалното формализиране на специална процедура за това.
--	--	--	--

ДОЦ. Д-Р ЛЮБОМИР БАКАЛИВАНОВ
Заместник-министър на здравеопазването